

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ŽARASŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

1950 m. spalio mėn. 11 d. TREČIADIENIS

ŽARASAI | №120(535) | Kaina 20 kap.

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo IŠSAKAS

Dėl „Rinkimų į Lietuvos TSR sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas nuostatų“ patvirtinimo

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Patvirtinti „Rinkimų į Lietuvos TSR sričių, Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nu- rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas nuostatų“.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. PALECKIS
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius S. PUPEIKIS

Vilnius, 1950 m. spalio mėn. 7 d.

Rinkimų į Lietuvos TSR sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas

NUOSTATAI

I SKYRIUS

Rinkimų sistema

1 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 106 straipsniu, deputatus į sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas rinkėjai renka visuotinės, lygios ir tiesioginės rinkimų teisės pagrindu, slaptu balsavimu.

2 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 107 straipsniu, deputatų rinkimai yra visuotiniai: visi sukakę 18 metų amžiaus Lietuvos TSR piliečiai, nežinant rasinio ir tautinio priklausomumo, lyties, tikybos, mokslo cenzo, sėslumo, socialinės kilmės, turtinės padėties ir praėties veikimo, turi teisę dalyvauti rinkimuose ir būti išrinkti į Darbo žmonių deputatų tarybas, išskiriant bepročius ir asmenis, teismo nuteistus atimant rinkimų teises.

3 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 108 straipsniu, deputatų rinkimai yra lygūs: kiekvienas pilietis turi vieną balsą; visi piliečiai rinkimuose dalyvauja lygiais pagrindais.

4 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 109 straipsniu, moterys dalyvauja rinkimuose ir gali būti išrinktos lygiomis teisėmis su vyrais.

5 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 110 straipsniu, TSRS Ginkluotųjų Pajėgų eilėse esantieji piliečiai turi teisę rinkti ir būti išrinkti lygiai su visais piliečiais.

6 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 111

straipsniu, deputatų rinkimai yra tiesioginiai: deputatus į sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas rinkėjai renka betarpiškai, tiesioginių rinkimų būdu.

7 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 112 straipsniu, balsavimas, renkiant deputatus į Lietuvos TSR Darbo žmonių deputatų tarybas, yra slaptas.

8 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 18 straipsniu, visų kitų sąjunginių respublikų piliečiai turi Lietuvos TSR teritorijoje teisę rinkti ir būti išrinkti į Lietuvos TSR Darbo žmonių deputatų tarybas lygiai su Lietuvos TSR piliečiais.

9 straipsnis. Asmenys, kurie gyvena Lietuvos TSR teritorijoje ir yra ne TSRS piliečiai, bet užsienio valstybių piliečiai arba valdiniai, neturi teisės dalyvauti rinkimuose ir būti išrinkti į Lietuvos TSR Darbo žmonių deputatų tarybas.

10 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 113 straipsniu, rinkimai į Lietuvos TSR Darbo žmonių deputatų tarybas vykdomi rinkiminėmis apygardomis.

Nuo kiekvienos rinkiminės apygardos rinkimams į atitinkamą Darbo žmonių deputatų tarybą renkamas vienas deputatas.

11 straipsnis. Išlaidos, susijusios su rinkimų į Lietuvos TSR Darbo žmonių deputatų tarybas įvykdymu, daromos valstybės sąskaita.

II SKYRIUS

Rinkėjų sąrašai

12 straipsnis. Į rinkėjų sąrašus įrašomi visi piliečiai, turintieji rinkimų teisę ir gyvenantieji (nuolat ar laikinai) sąrašų sudarymo metu atitinkamos Tarybos teritorijoje, rinkimų dieną sukakę 18 metų amžiaus.

13 straipsnis. Joks rinkėjas negali būti įrašytas daugiau kaip į vieną rinkėjų sąrašą.

14 straipsnis. Į rinkėjų sąrašus neįrašomi asmenys, kuriems teismas yra atėmęs rinkimų teises, per visą teismo nuosprendžiu nustatytą rinkimų teisių atėmimo laiką, o taip pat asmenys, įstatymo nustatyta tvarka pripažinti bepročiais.

15 straipsnis. Miestuose rinkėjų sąrašus sudaro miestų Darbo žmonių deputatų tary-

bų vykdomieji komitetai, rajonais padalytuose miestuose – rajonų Tarybų vykdomieji komitetai, gyvenvietėse – gyvenviečių Tarybų vykdomieji komitetai, kaimo vietovėse – apylinkių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

16 straipsnis. Karinėse dalyse ir kariuomenės junginiuose esančių rinkėjų sąrašai sudaromi su vado parašu. Visus kitus karius į rinkėjų sąrašus įrašo atitinkami Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai pagal gyvenamąją vietą.

17 straipsnis. Rinkėjų sąrašai, bendri rinkimams į visas Darbo žmonių deputatų tarybas, kiekvienoje balsavimo apylinkėje sudaromi pagal Lietuvos TSR Aukščiausiosios

Tarybos Prezidiumo nustatytą formą abėcėles tvarka, nurodant rinkėjo pavardę, vardą, tėvo vardą, amžių, gyvenamąją vietą, o taip pat numerius rinkiminių apygardų rinkimams į atitinkamą Darbo žmonių deputatų tarybą. Rinkėjų sąrašus pasirašo Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas ir sekretorius.

18 straipsnis. 30 dienų prieš rinkimus Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas iškabina rinkėjų sąrašus visiems apžiūrėti arba užtikrina rinkėjams galimumą susipažinti su šiais sąrašais Tarybos ar balsavimo apylinkės patalpoje.

19 straipsnis. Rinkėjų sąrašų originalas saugomas atitinkamai Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajame komitete, karinėje dalyje arba kariuomenės junginyje.

20 straipsnis. Rinkėjui keičiant savo buvimo vietą laikotarpyje tarp rinkėjų sąrašo paskelbimo ir rinkimų dienos, atitinkamos Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas išduoda jam Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos „Balsavimo teisės pažymėjimą“ ir pažymi rinkėjų sąrašą – „išvyko“; naujoje gyvenamojoje vietoje (nuolatinėje ar laikinoje) rinkėjas įrašomas į rinkėjų sąrašą, patelkęs „Balsavimo teisės pažymėjimą“, o taip pat asmens

dokumentą.

21 straipsnis. Pareiškimai dėl netaisyklingumo rinkėjų sąrašė (neįrašymas į sąrašą, išbraukimas iš sąrašo, pavardės, vardo, tėvo vardo išbraukimas, neteisingas įtraukimas į sąrašą asmenų, kuriems atimtos rinkimų teisės) pateikiami paskelbus sąrašą Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui, kuris privalo ne vėliau kaip per 3 dienas išžiūrėti kiekvieną pareiškimą dėl netaisyklingumo rinkėjų sąrašė.

22 straipsnis. Išžiūrėjęs pareiškimą dėl netaisyklingumo rinkėjų sąrašė, Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas privalo arba padaryti reikalingas pataisas rinkėjų sąrašė, arba išduoti pareiškėjui rašytinę pažymą apie juo pareiškimo atmetimo motyvus.

23 straipsnis. Jei pareiškėjas nesutinka su Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto sprendimu dėl netaisyklingumo rinkėjų sąrašė, jis gali paduoti skundą Liaudies teismui, kuris privalo ne vėliau kaip per 3 dienas viešajame teismo posėdyje, iššaukdamas pareiškėją ir Tarybos vykdomojo komiteto atstovą, išžiūrėti šį skundą ir savo sprendimą tuojau pranešti ir pareiškėjui ir Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui. Liaudies teismo sprendimas yra galutinis.

III SKYRIUS

Rinkiminės apygardos ir rinkiminės komisijos rinkimams į sričių Darbo žmonių deputatų tarybas

24 straipsnis. Rinkiminės apygardos rinkimams į sričių Darbo žmonių deputatų tarybas sudaro sričių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 115 straipsniu, rinkiminės apygardos sudaromos pagal normą: viena rinkiminė apygarda kiekvieniems 7 tūkstančiams gyventojų, tačiau ne mažiau kaip 70 apygardų.

25 straipsnis. Sąrašus rinkiminių apygardų rinkimams į sričių Darbo žmonių deputatų tarybas sričių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai skelbia ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

26 straipsnis. Kiekvienoje srityje sudaroma Srities rinkiminė komisija rinkimams į srities Darbo žmonių deputatų tarybą.

Sričių rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbi-

Darbo žmonių deputatų tarybą būtų nenukrypstamai vykdomi šie Rinkimų nuostatai; b) žiūri skundus dėl rinkiminių komisijų netaisyklingų veiksmų ir daro dėl skundų galutinį sprendimą;

c) pagamina Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos rinkiminius biuletenius rinkimams į srities Darbo žmonių deputatų tarybą;

d) registruoja deputatus, išrinktus į srities Darbo žmonių deputatų tarybą;

e) perduoda srities Darbo žmonių deputatų tarybos mandatų komisijai rinkimų reikalavimus.

29 straipsnis. Kiekvienoje rinkiminėje apygardoje rinkimams į srities Darbo žmonių deputatų tarybą sudaroma Apygardos rinkiminė komisija. Apygardos rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, registruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių – pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų – pagal tarybinius ūkius.

30 straipsnis. Apygardų rinkiminės komisijos rinkimams į srities Darbo žmonių deputatų tarybą sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 4–6 narių ir tvirtinamos srities Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto ne vėliau kaip 50 dienų prieš rinkimus.

31 straipsnis. Apygardos rinkiminė komisija rinkimams į srities Darbo žmonių deputatų tarybą:

a) registruoja išstatytus laikantis Lietuvos TSR Konstitucijos ir šių Rinkimų nuostatų reikalavimų kandidatus į deputatus;

b) aprūpina Apylinkių balsavimo komisijas nustatytos formos rinkiminiais biuleteniais;

c) nustato rinkimų rezultatus apygardoje;

d) pateikia Srities rinkiminei komisijai medžiagą apie rinkimų rezultatus apygardoje;

e) išduoda išrinktajam deputatui išrinkimo pažymėjimą;

f) perduoda atitinkamos srities Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui saugoti reikalių bylas.

(Nukelta į 2 pusl.)

Rinkimų į Lietuvos TSR sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas

NUOSTATAI

(Atkelta iš 1 pusl.)

IV SKYRIUS

Rinkiminės apygardos ir rinkiminės komisijos rinkimams į rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas

33 straipsnis. Rinkiminės apygardas rinkimams į rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas sudaro rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 115 straipsniu, rinkiminės apygardos sudaromos pagal šias normas:

1) rajonuose, kuriuose yra daugiau kaip 25 tūkstančių gyventojų, — viena rinkiminė apygarda kiekvienam 1000 gyventojų, tačiau ne daugiau kaip 60 apygardų;

2) rajonuose, kuriuose yra ligi 25 tūkstančių gyventojų, sudaromos 25 rinkiminės apygardos.

33 straipsnis. Sąrašus rinkiminių apygardų rinkimams į rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai skelbia ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

34 straipsnis. Kiekviename rajone sudaroma Rajono rinkiminė komisija rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybas.

Rajonų rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

35 straipsnis. Rajonų rinkiminės komisijos sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 4–6 narių ir tvirtinamos sričių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

36 straipsnis. Rajono rinkiminė komisija:

- a) prižiūri rajono teritorijoje, kad per rinkimus į rajono Darbo žmonių deputatų tarybą būtų nenukrypstamai vykdomi šie Rinkimų nuostatai;
- b) žūri skundus dėl rinkiminių komisijų rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybą netaisyklingų veiksmų;
- c) prižiūri, kad rinkėjų sąrašai būtų laikui sudaryti ir paskelbti visų žiniui;

V SKYRIUS

Rinkiminės apygardos ir rinkiminės komisijos rinkimams į miestų ir miestų rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas

40 straipsnis. Rinkiminės apygardas rinkimams į miestų ir miestų rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas sudaro atitinkamai miestų, miestų rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 115 straipsniu,

d) prižiūri, kad atitinkami Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai laikui sudaryti balsavimo apylinkės;

e) pagamina Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos rinkiminius biuletenius rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybas;

f) registruoja deputatus, išrinktus į rajono Darbo žmonių deputatų tarybas;

g) perduoda rajono Darbo žmonių deputatų tarybos mandatų komisijai rinkimų reikalų bylas.

37 straipsnis. Kiekvienoje rinkiminėje apygardoje rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybas sudaroma Apygardų rinkiminė komisija.

Apygardų rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

38 straipsnis. Apygardų rinkiminės komisijos rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybas sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 2–4 narių ir tvirtinamos rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto ne vėliau kaip 50 dienų prieš rinkimus.

39 straipsnis. Apygardos rinkiminė komisija rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybas:

- a) registruoja išstatytus laikantis Lietuvos TSR Konstitucijos ir šių Rinkimų nuostatų reikalavimų kandidatus į deputatus;
- b) aprūpina Apylinkių balsavimo komisijas nustatytos formos rinkiminiais biuleteniais;
- c) nustato rinkimų rezultatus apygardoje;
- d) pateikia Rajono rinkiminei komisijai medžiagą apie rinkimų rezultatus apygardoje;
- e) išduoda išrinktajam deputatui išrinkimo pažymėjimą;
- f) perduoda atitinkamos rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui saugoti reikalų bylas.

b) žūri skundus dėl rinkiminių komisijų rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas.

41 straipsnis. Sąrašus rinkiminių apygardų rinkimams į miestų ir miestų rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai skelbia ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

12 tūkstančių gyventojų, sudaromos 35 rinkiminės apygardos;

miestuose, kuriuose yra nuo 100 tūkstančių iki 150 tūkstančių gyventojų, — viena rinkiminė apygarda kiekvieniems 400 gyventojų, tačiau ne daugiau kaip 300 apygardų;

miestuose, kuriuose yra daugiau kaip 150 tūkstančių gyventojų, — viena rinkiminė apygarda kiekvieniems 500 gyventojų.

Miestų rajonuose sudaroma viena rinkiminė apygarda kiekvieniems 500 gyventojų.

41 straipsnis. Sąrašus rinkiminių apygardų rinkimams į miestų ir miestų rajonų Darbo žmonių deputatų tarybas miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas skelbia ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

42 straipsnis. Kiekviename mieste ir miesto rajone sudaroma atitinkamai Miesto, Rajono rinkiminė komisija rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas.

Miestų, miestų Rajonų rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

43 straipsnis. Miestų, miestų Rajonų rinkiminės komisijos sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 6–10 narių ir tvirtinamos: Vilniaus Miesto rinkiminė komisija — Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo, Miestų rinkiminės komisijos srities priklausomybės miestuose — sričių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų, rajono priklausomybės miestuose — rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų, miestų Rajonų rinkiminės komisijos — miestų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

44 straipsnis. Miesto, miesto Rajono rinkiminė komisija:

- a) prižiūri miesto, rajono teritorijoje, kad per rinkimus į miesto, rajono Darbo žmonių deputatų tarybą būtų nenukrypstamai vykdomi šie Rinkimų nuostatai;
- b) žūri skundus dėl rinkiminių komisijų rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas.

syklingų veiksmų;

c) prižiūri, kad rinkėjų sąrašai būtų laikui sudaryti ir paskelbti visų žiniui;

d) prižiūri, kad atitinkami Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai laikui sudaryti balsavimo apylinkės;

e) pagamina Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos rinkiminius biuletenius rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas;

f) registruoja deputatus, išrinktus į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas;

g) perduoda miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybos mandatų komisijai rinkimų reikalų bylas.

45 straipsnis. Kiekvienoje rinkiminėje apygardoje rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas sudaroma Apygardos rinkiminė komisija.

Apygardų rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

46 straipsnis. Apygardos rinkiminės komisijos rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 2–4 narių ir tvirtinamos miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto ne vėliau kaip 50 dienų prieš rinkimus.

47 straipsnis. Apygardos rinkiminė komisija rinkimams į miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybas:

- a) registruoja išstatytus laikantis Lietuvos TSR Konstitucijos ir šių Rinkimų nuostatų reikalavimų kandidatus į deputatus;
- b) aprūpina Apylinkių balsavimo komisijas nustatytos formos rinkiminiais biuleteniais;
- c) nustato rinkimų rezultatus apygardoje;
- d) pateikia Miesto, miesto Rajono rinkiminei komisijai medžiagą apie rinkimų rezultatus apygardoje;
- e) išduoda išrinktajam deputatui išrinkimo pažymėjimą;
- f) perduoda atitinkamos miesto, miesto rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui saugoti reikalų bylas.

kuriose yra daugiau kaip 1.000 gyventojų, — viena rinkiminė apygarda kiekvienam 100 gyventojų, tačiau ne daugiau kaip 35 apygardos; apylinkėse ir gyvenvietėse, kuriose yra iki 1.000 gyventojų, sudaromos 9 rinkiminės apygardos.

49 straipsnis. Sąrašus rinkiminių apygardų rinkimams į apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai skelbia ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

50 straipsnis. Kiekvienoje apylinkėje, gyvenvietėje sudaroma atitinkamai Apylinkės, Gyvenvietės rinkiminė komisija rinkimams į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas.

Apylinkių, Gyvenviečių rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

51 straipsnis. Apylinkių, Gyvenviečių rinkiminės komisijos sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 2–4 narių ir tvirtinamos rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų ne vėliau kaip 55 dienas prieš rinkimus.

52 straipsnis. Apylinkės, Gyvenvietės rinkiminė komisija:

- a) prižiūri apylinkės, gyvenvietės teritorijoje, kad per rinkimus į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas būtų nenukrypstamai vykdomi šie Rinkimų nuostatai;
- b) žūri skundus dėl rinkiminių komisijų rinkimams į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas netaisyklingų veiksmų;
- c) pagamina Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos rinkiminius biuletenius rinkimams į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas ir aprūpina rinkiminiais biuleteniais Apylinkių balsavimo komisijas;
- d) registruoja deputatus, išrinktus į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas;
- e) perduoda apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybos mandatų komisijai rinkimų reikalų bylas.

53 straipsnis. Kiekvienoje rinkiminėje apygardoje rinkimams į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas sudaroma Apygardos rinkiminė komisija.

Apygardų rinkiminės komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros,

VI SKYRIUS

Rinkiminės apygardos ir rinkiminės komisijos rinkimams į apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas

48 straipsnis. Rinkiminės apygardas rinkimams į apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas sudaro atitinkamai apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybos.

Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 115 straipsniu, rinkiminės apygardos sudaromos pagal šias normas:

Rinkimų į Lietuvos TSR sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas

NUOSTATAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

50 dienų prieš rinkimus.

technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organų žač jų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

54 straipsnis. Apygardų rinkiminės komisijos rinkimams į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybą sudaromos iš pirmininko, sekretoriaus ir vieno komisijos nario ir tvirtinamos apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybos ne vėliau kaip

55 straipsnis. Apygardos rinkiminė komisija rinkimams į apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybą:

a) registruoja išstatytus laikantis Lietuvos TSR Konstitucijos ir šių Rinkimų nuostatų reikalavimų kandidatus į deputatus;

b) nustato rinkimų rezultatus apygardoje;

c) pateikia Apylinkės, Gyvenvietės rinkiminei komisijai medžiagą apie rinkimų rezultatus apygardoje;

d) išduoda išrinktajam deputatui išrinkimo pažymėjimą;

e) perduoda atitinkamos apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui saugoti reikalų bylas.

VII SKYRIUS

Balsavimo apylinkės ir apylinkių balsavimo komisijos

56 straipsnis. Rinkimams biuleteniams primatei ir balsams suskaičiuoti miestų, gyvenviečių ir apylinkių teritorija padalijama į balsavimo apylinkes, bendras rinkimams į sričių, miestų, rajonų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas.

57 straipsnis. Balsavimo apylinkės sudaro ir suteikia joms eilės numerius: miestuose — miestų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai, rajonais padalytuose miestuose — rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai, kaimo vietovėse — rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

Balsavimo apylinkės sudaromos ne vėliau kaip 45 dienas prieš rinkimus.

58 straipsnis. Miestuose, gyvenvietėse, o taip pat kaimuose ir apylinkėse, kuriose yra daugiau kaip 2 000 gyventojų, balsavimo apylinkės sudaromos skaitant 1 500–3 000 gyventojų vienai balsavimo apylinkėi.

59 straipsnis. Apylinkės teritorija, kur yra ne daugiau kaip 2 000 gyventojų, sudaro, bendra taisykle, vieną balsavimo apylinkę; kiekviename kaime, kur yra nuo 500, bet ne daugiau kaip 2 000 gyventojų sudaroma atskira balsavimo apylinkė.

Gyvenamose vietovėse arba gyvenamųjų vietovių grupėje, kur yra mažiau, kaip 500, bet ne mažiau kaip 300 gyventojų, tais atvejais, kai atstumas nuo tokių gyvenamųjų vietovių iki balsavimo apylinkės centro yra didesnis kaip 10 kilometrų, gali būti sudarytos atskiros balsavimo apylinkės.

60 straipsnis. Karinės dalys ir karluomenės junginiai sudaro atskiras balsavimo apylinkes, turinčias ne mažiau kaip 50 ir ne daugiau kaip 3 000 rinkėjų.

61 straipsnis. Prie ligoninių, gimdymo namų, sanatorijų, invalidų namų, kur yra ne mažiau kaip 50 rinkėjų, sudaromos atskiros balsavimo apylinkės.

Kelių korpių ligoninėse gali būti sudarytos balsavimo apylinkės prie atskirų korpių, jei kiekviename iš jų yra ne mažiau kaip 50 rinkėjų.

62 straipsnis. Laivuose,

esančiuose rinkimų dieną kelionėje, kai juose yra ne mažiau kaip 25 rinkėjai, gali būti sudarytos atskiros, balsavimo apylinkės, įeinančios į rinkiminę apygardą pagal laivo prirašymo vieta.

63 straipsnis. Kiekvienoje balsavimo apylinkėje sudaroma Apylinkės balsavimo komisija, bendra rinkimams į sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas.

Apylinkių balsavimo komisijos sudaromos iš atstovų darbininkų ir tarnautojų profesinių organizacijų, kooperatyvinių organizacijų, komunistų partijos organizacijų, jaunimo organizacijų, kultūros, technikos bei mokslo draugijų ir kitų darbo žmonių visuomeninių organizacijų bei draugijų, įregistruotų įstatymo nustatyta tvarka, o taip pat darbininkų ir tarnautojų susirinkimų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, valstiečių susirinkimų pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

64 straipsnis. Apylinkių balsavimo komisijos sudaromos iš pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir 4–8 narių ir tvirtinamos: miestuose — miestų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų, rajonais padalytuose miestuose — rajonų Tarybų vykdomųjų komitetų, kaimo vietovėse — rajonų Tarybų vykdomųjų komitetų ne vėliau kaip 40 dienų prieš rinkimus.

65 straipsnis. Apylinkės balsavimo komisija:

a) priima pareiškimus dėl netaisyklingumų rinkėjų sąraše ir pateikia juos išsuirėti Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui, sudariusiam sąrašą;

b) priima balsavimo apylinkės rinkiminius biuletenius; kėje rinkiminius balsus, pasirašytus kandidatais;

c) suskaičiuoja balsus, pasirašytus už kiekvieną kandidatą ir srities, rajono, miesto, apylinkės ir gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybų deputatus;

d) pateikia balsavimo protokolą atitinkamai Apygardos rinkiminei komisijai;

e) perduoda atitinkamos rinkiminės komisijos nario ir vieno komisijos nario ir tvirtinamos apylinkės, gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui saugoti reikalų bylas.

VIII SKYRIUS

Kandidatų į deputatus statymo tvarka

66 straipsnis. Remiantis Lietuvos TSR Konstitucijos 113 straipsniu, kandidatai į deputatus statomi rinkiminių apygardomis.

Teisė statyti kandidatus į sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybų deputatus užtikrinama darbo žmonių visuomeninėms organizacijoms ir draugijoms: komunistų partijos organizacijoms, profesinėms sąjungoms, kooperatyvinėms organizacijoms, jaunimo organizacijoms ir kultūrinėms draugijoms.

67 straipsnis. Teisė statyti kandidatus į deputatus vykdo tiek respublikiniai darbo žmonių visuomeninių organizacijų ir draugijų organai, tiek ir jų sričių ir rajonų organai, lygiai kaip ir visuotiniai susirinkimai darbininkų ir tarnautojų pagal įmones ir įstaigas, karių — pagal karines dalis, visuotiniai susirinkimai valstiečių — pagal kolūkius ir kaimus, tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų — pagal tarybinius ūkius.

68 straipsnis. Kandidatas į Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus gali būti balsuojamas į vieną ir tą pačią Tarybą tik vienoje apygardoje.

69 straipsnis. Kandidatai į deputatus negali būti Apygardų rinkiminių komisijų, o taip pat Apylinkių balsavimo komisijų nariais toje apygardoje, kurioje jie išstatyti kandidatais į deputatus.

70 straipsnis. Ne vėliau kaip 30 dienų prieš rinkimus visos darbo žmonių visuomeninės organizacijos ar draugijos, išstatčius kandidatus į sričių ir rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų deputatus, privalo įregistruoti kandidatus į deputatus atitinkamoje Apygardos rinkiminei komisijoje.

71 straipsnis. Ne vėliau kaip 20 dienų prieš rinkimus visos darbo žmonių visuomeninės organizacijos ar draugijos, išstatčius kandidatus į miestų, miestų rajonų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybų deputatus, privalo įregistruoti kandidatus į deputatus atitinkamoje Apygardos rinkiminei komisijoje.

72 straipsnis. Darbo žmonių visuomeninė organizacija ar draugija, išstatčius kandidatus į deputatus, privalo kandidatai įregistruoti pateikti atitinkamai Apygardos rinkiminei komisijai šiuos dokumentus:

a) susirinkimo ar posėdžio, kuriame buvo išstatytas kandidatas į deputatus, protokola, pasirašyta Prezidiumo narių, nurodant jų gyvenamąją vietą; protokole turi būti nurodyta: kandidatai išstatčius organizacijos pavadinimas, susirinkimo ar posėdžio vieta, laikas ir dalyvių skaičius, kandidato į deputatus pavardė, vardas, tėvo vardas, jo amžius, gyvenamoji vieta, partiskumas, užsiėmimas;

b) kandidato į deputatus pareiškima, kad jis sutinka būti balsuojamas toje rinkiminei apygardoje nuo į išstatčius organizacijos.

73 straipsnis. Apygardos rinkiminė komisija privalo

įregistruoti visus kandidatus į deputatus, kuriuos darbo žmonių visuomeninės organizacijos ir draugijos išstatė, laikydamos Lietuvos TSR Konstitucijos ir šių Rinkimų nuostatų reikalavimų.

Kiekvienam kandidatui į deputatus Apygardos rinkiminė komisija surašo Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos registavimo protokola. Vienas registavimo protokolo egzempliorius tuojau pasiunčiamas į atitinkamą Srities, Rajono, miesto, miesto Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminę komisiją kartu su kandidato pareiškimu, kad jis sutinka būti balsuojamas šioje rinkiminei apygardoje.

74 straipsnis. Apygardos rinkiminės komisijos rinkimams į srities, rajono, miesto, miesto rajono, apylinkės ar gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybą atsisakymas registruoti kandidatą į deputatus gali būti per dvi dienas apskūstas atitinkamai Srities, Rajono, Miesto, miesto, miesto Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminei komisijai, kurios sprendimas yra galutinis.

75 straipsnis. Kiekvieno įregistruoto kandidato į srities, rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus pavardė, vardas, tėvo vardas, amžius, užsiėmimas, partiskumas ir kandidatą išstatčius visuomeninės organizacijos pavadinimas atitinkamos Apygardos rinkiminės komisijos skelbiami ne vėliau kaip 25 dienas prieš rinkimus.

Duomenys apie Apygardų rinkiminių komisijų įregistruotus kandidatus į miesto, miesto rajono, apylinkės ir gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus atitinkamos Miesto, miesto, miesto, miesto Apylinkės ir Gyvenvietės rinkiminės komisijos skelbiami ne vėliau kaip 15 dienų prieš rinkimus.

76 straipsnis. Visi įregistruotieji kandidatai į Darbo žmonių deputatų tarybų deputatus privalo būti įrašyti į rinkiminius biuletenius.

77 straipsnis. Apygardų rinkiminės komisijos rinkimas į arba pasą, arba kolūkiečio knygelę, arba profesinės sąjungos nario bilietą, arba kitojį asmens dokumentą ir, patikrinius pagal rinkėjų sąrašą ir pažymėjus rinkėjų sąrašą, gausi nustatyto pavyzdžio rinkiminius biuletenius.

78 straipsnis. Rinkiminių biuletenių spausdinama pagal Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytą formą, atitinkamos rinkiminės apygardos gyventojų kalbomis toks kiekis, kad užtektų visiems rinkėjams.

79 straipsnis. Kiekvienai organizacijai, išstatčius kandidata, įregistruotą atitinkamoje Apygardos rinkiminei komisijoje, lygiai kaip ir kiekvienam Lietuvos TSR pilkietui, užtikrinama teisė naudotis trukdomai agituoti už šį kandidatą susirinkimuose, spaudoje ir kitais būdais, pagal Lietuvos TSR Konstitucijos

79 straipsnį.

IX SKYRIUS

Rinkimų diena

80 straipsnis. Rinkimai į sričių, rajonų, miestų, miestų rajonų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas vykdomi per vieną dieną, bendrai visai Lietuvos TSR.

81 straipsnis. Rinkimų dieną skiria Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas ne vėliau kaip 2 mėnesiai prieš rinkimus. Rinkimai įvykdomi nedarbo diena.

82 straipsnis. Kasdien per paskutines 15 dienų prieš rinkimus Apylinkės balsavimo komisija skelbia arba kuriu nors kitu būdu plačiai pranešinėja rinkėjams rinkimų dieną ir rinkimų vietą.

X SKYRIUS

Balsavimo tvarka

83 straipsnis. Rinkėjai balsuoja rinkimų dieną nuo 6 valandos ryto iki 12 valandos nakties vietos laiku.

84 straipsnis. Rinkimų dieną, 6 valandą ryto, Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas jos narių akivaizdoje patikrina rinkimines dėzes ir pagal nustatytą formą sudaryto rinkėjų sąrašą buvma, po to dėzes uždaro ir užantspauduoja komisijos antspaudu ir kviečia rinkėjus pradėti balsuoti.

Antspaudu į rinkiminių dėžių pavyzdžius nustato Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas.

85 straipsnis. Rinkimų patalpoje išskiriamai atskiri kambariai arba įrengiamos atskiros kabinos rinkėjams rinkiminiams biuleteniams užpildyti. Šiuose kambariuose, ar kabinose, rinkėjams užpildant rinkiminius biuletenius, draudžiama būti bet kam, tame tarpe ir balsavimo komisijos nariams, išskiriant balsuojančius.

86 straipsnis. Kiekvienas rinkėjas balsuoja asmeniškai, tam tikslui ateidamas į balsavimui skirtą patalpą. Rinkėjai balsuoja įmesdami į rinkiminę dėžę rinkiminius biuletenius.

87 straipsnis. Atvykęs į rinkimų patalpą, rinkėjas pateikia Apylinkės balsavimo komisijos sekretoriui ar tam reikauti įgaliotam jos nariui ir arba pasą, arba kolūkiečio knygelę, arba profesinės sąjungos nario bilietą, arba kitojį asmens dokumentą ir, patikrinius pagal rinkėjų sąrašą ir pažymėjus rinkėjų sąrašą, gausi nustatyto pavyzdžio rinkiminius biuletenius.

88 straipsnis. Rinkiminiams biuleteniams užpildyti skirtame kambaryje rinkėjas palei kiekviename rinkiminių biuletenių pavarde pateiktam kandidato, už kurį jis balsuoja, išbraukdamas likusiųjų pavardes, paskui rinkėjas prieina prie rinkiminių dėžės ir įmeta į ją rinkiminius biuletenius.

89 straipsnis. Rinkėjas, kuris dėl neratingumo arba kurio nors fizinio trukumo negali savarankiškai užpildyti rinkiminių biuletenių, turi teisę pasikviesti į patalpą, kur užpildomi rinkiminiai biuleteniai, bet kurią kitą rinkėją, rinkiminių biuleteniams užpildyti.

(Nukelta į 4 pusl.)

Rinkimų į Lietuvos TSR sričių, rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatų tarybas

NUOSTATAI

(Atkelta iš 3 pusių.)
 90 straipsnis. Rinkiminė agitacija rinkimų patalpoje balsavimo metu neleidžiama.
 91 straipsnis. Asmenis, atvykusius į rinkimų patalpą su „Balsavimo teisės pažymėjimu“, sutinkamai su šiuo Rinkimų nuostatų 20 straipsniu, Apylinkės balsavimo komisija išrašo į rinkėjų sąrašą, kuri pasirašo Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas ir sek-

retorius.
 92 straipsnis. Už tvarką rinkimų patalpoje atsako Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas, ir jo potvarkiai yra privalomi visiems ten esantiems asmenims.
 93 straipsnis. Rinkimų dienomis, 12 valandą nakties, Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas skelbia balsavimą baigta, ir komisija pradeda atidarinti rinkimines dėzes.

d) skaičius biuletenių, pripažintų negaliojančiais;
 e) skaičius biuletenių, kuriuose išbrauktos kandidatų pavardės;
 f) skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą į deputatus;
 g) trumpas išdėstymas pareiškimų ir skundų, paduotų Apygardos rinkiminei komisijai, ir Apygardos rinkiminės komisijos padarytieji sprendimai.
 109 straipsnis. Suskaičiavus balsus ir pasirašius protokolą, Apygardos rinkiminės komisijos pirmininkas komisijos posėdyje paskelbia balsavimo rezultatus.
 110 straipsnis. Kandidatas į Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus, gavęs absoliutinę balsų daugumą, t. y. daugiau kaip pusę visų balsų, paduotų apygardoje ir pripažintų galiojančiais, laikomas išrinktu.

Visi klausimai rinkiminėse komisijose sprendžiami paprastai balsų dauguma; balsams pasiskirsčius lygiomis, pirmininkas nusveria.
 114 straipsnis. Jei nė vienas kandidatas negavo absoliutinės balsų daugumos, Apygardos rinkiminė komisija tai atskirai pažymi balsavimo protokole, praneša atitinkamai Srities, Rajono, Miesto, miesto Rajono, Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminei komisijai ir tuo pačiu metu skelbia dvių didžiausių balsų skaičių gavusių kandidatų perbalsavimą, o taip pat skelbia perbalsavimo dieną ne vėliau kaip per 2 savaites po pirmojo rinkimų rato.
 115 straipsnis. Jei apygardoje paduotų balsų skaičius sudaro mažiau kaip pusę turinčių teisę balsuoti toje apygardoje rinkėjų skaičiaus, Apygardos rinkiminė komisija tai atskirai pažymi balsavimo protokole ir tuojau praneša atitinkamai Srities, Rajono, Miesto, miesto Rajono, Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminei komisijai, kuri šiuo atveju skiria naujus rinkimus ne vėliau kaip per 2 savaites po pirmųjų rinkimų.
 116 straipsnis. Kandidatų į deputatus perbalsavimas, taip pat nauji rinkimai vietoje pripažintų negaliojančiais vykdomi pagal rinkėjų sąrašus, sudarytus pirmiesiems rinkimams, ir visiškai sutinkamai su šiais Rinkimų nuostatais.
 117 straipsnis. Deputatui išėjus iš Darbo žmonių deputatų tarybos sudėties, aukštesniosios Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas ne vėliau kaip per 2 mėnesius po deputato išėjimo iš Darbo žmonių deputatų tarybos sudėties skiria atitinkamoje rinkiminėje apygardoje naujo deputato rinkimus.

Diplomatinio korpo priėmimas pas Vokietijos demokratinės respublikos prezidentą Pika
 BERLYNAS, X. 7 d. (TASS).
 Šiandien, Respublikos diena, Vokietijos demokratinės respublikos prezidentas Vilhelmas Pika priėmė diplomatinio korpo misiją, akredituotą prie Vokietijos demokratinės respublikos vyriausybės vadovus. Atsakydamas į diplomatinio korpo senjono, TSSR diplomatinės misijos vadovo G. M. Puškino sveikinimus, prezidentas pabrėžė, kad visos Vokietijos demokratinės respublikos politikos pagrindas yra taikingos demokratinės Vokietijos kūrimas, siekiant tuo pačiu pašalinti naujo karo Europoje galutinį taikos Europoje užtikrinimą.
 Prezidentas nurodė, kad Vokietijos demokratinės respublikos priėmimas ir Ekonominės savitarpo pagalbos taryba turi didžiulę reikšmę busimam respublikos vystymuisi. (ELTA).

XI SKYRIUS

Rinkimų rezultatų nustatymas

94 straipsnis. Patalpoje, kurioje Apylinkės balsavimo komisija skaičiuoja balsus, skaičiuojant balsus turi teisę dalyvauti specialiai tam įgalioti darbo žmonių visuomeninių organizacijų ir draugijų atstovai, o taip pat spaudos atstovai.
 95 straipsnis. Apylinkės balsavimo komisija, atidariusi dėzes, suskaičiuoja biuletenius pagal apygardas, sutikrina paduotųjų biuletenių skaičių su biuletenius gavusių asmenų skaičiumi pagal rinkėjų sąrašą ir sutikrinimo rezultatų išrašo į kiekvienos rinkiminės apygardos balsavimo protokolą.
 96 straipsnis. Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas visų Apylinkės balsavimo komisijos narių akivaizdoje skelbia balsavimo rezultatus pagal kiekvieną biuletinį.
 97 straipsnis. Pripažįstami negaliojančiais biuleteniai, kuriuose balsuojant palikta daugiau kaip vienas kandidatas, o taip pat nenustatyto pavyzdžio biuleteniai.
 98 straipsnis. Kilus abejonimams dėl rinkiminio biuletenio galiojimo, klausimas Apylinkės balsavimo komisijos sprendžiamas balsavimu, kas pažymima protokole.
 99 straipsnis. Apylinkės balsavimo komisija surašo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos balsavimo protokolo kiekvienai rinkiminei apygardai dviem egzemplioriais, kuriuos pasirašo Apylinkės balsavimo komisijos nariai, jų tarpe būtina pirmininkas ir sekretorius.
 100 straipsnis. Apylinkės balsavimo komisijos balsavimo protokole turi būti nurodyta: a) kada pradėta ir baigta balsuoti; b) bendrasis rinkėjų sąrašas esantis rinkėjų skaičius rinkiminėje apygardoje ar balsavimo apylinkėje; c) skaičius rinkėjų, gavusių rinkiminius biuletenius; d) skaičius rinkėjų, dalyvavusių balsavime; e) skaičius biuletenių, pripažintų negaliojančiais; f) skaičius biuletenių, kuriuose išbrauktos kandidatų pavardės; g) skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą į deputatus; h) trumpas išdėstymas pareiškimų ir skundų, paduotų Apylinkės balsavimo komisijai, ir Apylinkės balsavimo komisijos padarytieji sprendimai.
 101 straipsnis. Balgus skaičiuoti balsus ir pasirašius protokolus, Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas komisi-

jos posėdyje paskelbia balsavimo rezultatus kiekvienoje apygardoje.
 102 straipsnis. Pasirašius balsavimo protokolus, Apylinkės balsavimo komisijos pirmininkas privalo tuojau vieną balsavimo protokolo egzempliorių, užantspauduota, pasiųsti per pasiuntinį atitinkamai Apygardos rinkiminei komisijai.
 103 straipsnis. Visi rinkiminiai biuleteniai (atskirai galiojantieji ir atskirai pripažinti negaliojančiais) turi būti užantspauduoti Apylinkės balsavimo komisijos antspaudu ir drauge su antraisiais balsavimo protokolų egzemplioriais, reikalų bylomis ir Apylinkės balsavimo komisijos antspaudu Apylinkės balsavimo komisijos pirmininko atiduoti saugoti miestuose—miestų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomiesiems komitetams, rajonais padalytuose miestuose—rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomiesiems komitetams, kaimo vietovėse—rajonų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomiesiems komitetams.
 104 straipsnis. Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai įpareigojami saugoti rinkiminius biuletenius ligi Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo atskiro nurodymo.
 105 straipsnis. Patalpose, kur Apygardos rinkiminei komisijai skaičiuoja balsus, turi teisę, skaičiuojant balsus, dalyvauti specialiai tam įgalioti darbo žmonių visuomeninių organizacijų ir draugijų atstovai, o taip pat spaudos atstovai.
 106 straipsnis. Apygardų rinkiminės komisijos rinkimams į srities, rajono, miesto, miesto rajono, apylinkės ir gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybas suskaičiuoja balsus ir nustato rinkimų rezultatus apygardoje, remdamiesi protokolais, kuriuos pateikia Apylinkių balsavimo komisijos.
 107 straipsnis. Apygardos rinkiminė komisija surašo Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nustatytos formos balsavimo protokolo dviem egzemplioriais, kuriuos pasirašo Apygardos rinkiminės komisijos nariai, jų tarpe būtina pirmininkas ir sekretorius.
 108 straipsnis. Apygardos rinkiminės komisijos balsavimo protokole turi būti nurodyta: a) bendrasis rinkėjų skaičius apygardoje; b) skaičius rinkėjų, gavusių rinkiminius biuletenius; c) skaičius rinkėjų, dalyvavusių balsavime;

109 straipsnis. Suskaičiavus balsus ir pasirašius protokolą, Apygardos rinkiminės komisijos posėdyje paskelbia balsavimo rezultatus.
 110 straipsnis. Kandidatas į Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus, gavęs absoliutinę balsų daugumą, t. y. daugiau kaip pusę visų balsų, paduotų apygardoje ir pripažintų galiojančiais, laikomas išrinktu.
 111 straipsnis. Apygardos rinkiminės komisijos pirmininkas išduoda išrinktajam kandidatui į deputatus pažymėjimą apie jo išrinkimą Darbo žmonių deputatų tarybos deputatu.
 Išrinkimo pažymėjimo forma nustato Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas.
 112 straipsnis. Pasirašius balsavimo protokola, Apygardos rinkiminės komisijos pirmininkas privalo tuojau vieną balsavimo protokolo egzempliorių, užantspauduota, pasiųsti per pasiuntinį į atitinkamą Srities, Rajono, Miesto, miesto Rajono, Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminę komisiją.
 Antrąjį protokolo egzempliorių kartu su Apylinkių balsavimo komisijų balsavimo protokolais ir Apygardos rinkiminės komisijos reikalų bylomis Apygardos rinkiminės komisijos pirmininkas atiduoda saugoti atitinkamos srities, rajono, miesto, miesto rajono, apylinkės ar gyvenvietės Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomajam komitetui.
 113 straipsnis. Rinkiminių

114 straipsnis. Jei nė vienas kandidatas negavo absoliutinės balsų daugumos, Apygardos rinkiminė komisija tai atskirai pažymi balsavimo protokole, praneša atitinkamai Srities, Rajono, Miesto, miesto Rajono, Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminei komisijai, kuri šiuo atveju skiria naujus rinkimus ne vėliau kaip per 2 savaites po pirmųjų rinkimų.
 115 straipsnis. Jei apygardoje paduotų balsų skaičius sudaro mažiau kaip pusę turinčių teisę balsuoti toje apygardoje rinkėjų skaičiaus, Apygardos rinkiminė komisija tai atskirai pažymi balsavimo protokole ir tuojau praneša atitinkamai Srities, Rajono, Miesto, miesto Rajono, Apylinkės ar Gyvenvietės rinkiminei komisijai, kuri šiuo atveju skiria naujus rinkimus ne vėliau kaip per 2 savaites po pirmųjų rinkimų.
 116 straipsnis. Kandidatų į deputatus perbalsavimas, taip pat nauji rinkimai vietoje pripažintų negaliojančiais vykdomi pagal rinkėjų sąrašus, sudarytus pirmiesiems rinkimams, ir visiškai sutinkamai su šiais Rinkimų nuostatais.
 117 straipsnis. Deputatui išėjus iš Darbo žmonių deputatų tarybos sudėties, aukštesniosios Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas ne vėliau kaip per 2 mėnesius po deputato išėjimo iš Darbo žmonių deputatų tarybos sudėties skiria atitinkamoje rinkiminėje apygardoje naujo deputato rinkimus.

XII SKYRIUS

Atsakomybė už piliečių rinkimų teisių pažeidimą

118 straipsnis. Kiekvienas, pakas smurtu, apgaule, grasinimais arba papirkimu trukdys Lietuvos TSR piliečiams laisvai vykdyti savo teisę rinkti ir būti išrinktam į Lietuvos TSR Darbo žmonių deputatų tarybas,—baudžiamas laisvės atėmimu iki dviejų metų.

119 straipsnis. Tarybos pakas reigūnas arba rinkiminės komisijos narys, suklastojęs rinkiminius dokumentus arba žinomai neteisėtai suskaičiavęs balsus,— baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Pristatė 17 tonų bulvių

Plačiai išvystę lenktynlavių užbaigimą, Degučių apylinkės Ždanovo vardo artelės kollektiniai nukasė 5 ha bulvių. Š. m.

spalio 7 d. kollektiniai pristatė 17 tonų bulvių.

R. Raišys

Ivykdė bulvių paruošas

Sparčiai vykdomi laukų darbai Karveliškų apylinkės Kalnino vardo koltyk. Čia baigiamas bulvių kasimas. Nukastos ir atrinktos bulvės statomos valstybei. Š. m. spa-

lio 10 d. artelė užbaigė metinio bulvių paruošimo planą. Dabar bulvės statomos virš plano.

Bogomolnikovas

Plečiasi taikos šalininkų gretos

Nepaisant griežčiausio teroro, kurį įvedė Franko ir jo klika, ispanai, rizikuodami laisve, pasirašo Stokholmo atsisaukimą. Taip, pastaruoju metu tik Barcelonoje surinkta apie 2.000 parašų. Sėkmingai vyksta kampanija parašams rinkti ir emigracijoje esančių ispanų tarpe. Jų tarpe jau pasirašė 325.000 žmonių.

Ligi spalio 6 d. Austrijoje Stokholmo atsisaukimą pasirašė 802.000 australų. Ypatin- gai daug parašų čia buvo surinkta protesto streikų prieš kainų pakilimą metu. Austrailijoje Stokholmo atsisaukimą pasirašė daugiau kaip 117.000 žmonių. Izraelyje atsisaukimą atominiam ginklui uždrausti pasirašė 300.067 žmonės — 40 nuožmiųjų suaugusių šalies gyventojų. (TASS—ELTA).

Ats. redaktorius L. Rudaševskis